

YTTRANDE

Dnr Fi2023/01643

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm Gustav Adolfsdagen den 6 november 2023

Ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning och överskuldssättning (SOU 2023:38)

Sammanfattning

SPF Seniorerna delar de flesta av utredningens bedömningar och stöder de flesta av utredningens förslag. I några avseenden vill vi gå längre.

SPF Seniorerna förslår att

- det införs ett förbud mot provisionsbaserad ersättning till kreditgivares och kreditförmedlars personal,
- det införs ett förbud mot telefonförsäljning av krediter,
- det införs ett förbud mot att betala spelande med kreditkort, samt att
- Skri-register blir kostnadsfritt tillgängligt för enskilda konsumenter så att man kan få en samlad bild av sin egen skuldsituation.

8.7.3 Det nuvarande måttfullhetskravet ska förtydligas

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att lagen ska förtydligas så att det framgår att marknadsföring av krediter ska vara måttfull, inte får vara påträngande eller locka konsumenten till att fatta oöverlagda beslut samt ska vara saklig, balanserad och neutral.

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

8.7.4 En särskild upplysning vid marknadsföring av alla krediter ska införas

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att vid marknadsföring av krediter enligt konsumentkreditlagen en särskild upplysning ska lämnas, som anger att tecknandet av kredit medför kostnader, riskerna med skuldsättning och om vart konsumenten kan vända sig för att få stöd i budget- och skuldfrågor, samt att det ska vara möjligt att ingripa enligt marknadsföringslagen om den särskilda upplysningen inte lämnas.

8.7.6 Ett krav på utformning av ersättningssystem ska införas

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att det ska införas en bestämmelse som reglerar utformningen av kreditgivares och kreditförmedlares system för ersättning till sin personal, så att det inte negativt påverkar skyldigheterna enligt kraven på sundhet.

SPF Seniorerna förslår att det införs ett förbud mot provisionsbaserad ersättning till kreditgivares och kreditförmedlares personal.

Provisionsbaserad ersättning vid beviljande och förmedling av krediter är olämpligt eftersom det riskerar leda till att personal åsidosätter kraven på sund och god kreditgivningssed.

8.7.7 Bör det införas ett förbud mot telefonförsäljning av krediter?

SPF Seniorerna delar inte utredningens bedömning att det inte finns tillräckliga skäl för att införa ett förbud mot telefonförsäljning av krediter.

SPF Seniorerna förslår att det införs ett förbud mot telefonförsäljning av krediter.

Konsumentverket har funnit allvarliga brister vid telefonförsäljning av krediter. Bland annat kringgås lagskärpning om skriftlighet vid telefonförsäljning och säljarna uppfattas som påstridiga och respektlösa. Skriftlighetskravet vid försäljning av premiepensionsprodukter ändrades till ett förbud mot telefonförsäljning eftersom skriftlighetskravet inte var ett tillräckligt skydd för konsumenterna.

9.4.1 Kreditförbudet i spellagen ska utvidgas till att omfatta tredje part

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att förbudet för licenshavare eller spelombud att erbjuda eller lämna krediter för insatser i spel ska utvidgas till att även förbjuda dem att främja möjligheterna för någon annan att erbjuda eller lämna krediter för insatser i spel.

9.4.2 Bör spel med kreditkort förbjudas?

SPF Seniorerna delar inte utredningens bedömning att det inte finns tillräckliga skäl för att införa ett förbud mot att betala spelande med kreditkort.

SPF Seniorerna förslår att det införs ett förbud mot att betala spelande med kreditkort.

Kommittén nämner i utredningen att skuldsatta uppger spelande som en av de vanligaste förklaringarna vid ansökan om skuldsanering. Konsumentverket uppger att budget- och skuldrådgivare vittnar om detsamma.

10.6.2 Kraven på kreditprövningar ska förtydligas

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att kravet på kreditprövningar ska förtydligas så att prövningen inkluderar aktuella och relevanta uppgifter från en extern databas, när det behövs för att bedöma kreditvärdigheten, samt att näringsidkaren alltid är skyldig att göra en kreditprövning.

11.6.1 Ett sänkt och utvidgat räntetak ska införas

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att ett sänkt och utvidgat räntetak ska införas för alla krediter enligt konsumentkreditlagen.

11.6.3 Ett tak för uppläggningsavgifter ska införas

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att ett tak ska införas för uppläggningsavgifter för alla krediter enligt konsumentkreditlagen.

11.6.5 Ett utvidgat absolut kostnadstak ska införas

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att ett utvidgat kostnadstak ska införas som ska gälla för alla krediter enligt konsumentkreditlagen.

11.6.8 Möjligheten att förlänga löptiden för en kredit ska begränsas

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att

- det för en kreditgivare inte ska vara tillåtet att förlänga löptiden för en kredit mer än en gång, om förlängningen medför en kostnad för konsumenten, samt att
- kredit ska kunna förlängas mer än en gång, om konsumenten beviljas skälig avbetalningsplan.

11.6.9 Begreppet högkostnadskredit tas bort

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att begreppet högkostnadskredit inte längre ska finnas kvar i lagen.

Förslaget är rimligt med tanke på att ovannämnda förslag omfattar alla krediter.

12.4.1 Ett system för Skri-register ska införas

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att ett system för register över skuld- och kreditinformation (Skri-register) ska införas.

Eftersom branschen i stort eller grupper av kreditgivare och kreditupplysningsföretag inte frivilligt har tagit initiativ till information om konsumenternas skuldsituation är det rimligt att staten gör det. Detta behov har också bland andra Finansinspektionen och Konsumentverket pekat på.

12.7.7 Tillgång till uppgifterna i Skri-register

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att uppgifter i Skri-register ska kunna ingå i kreditupplysningar som lämnas ut (säljs) till kreditgivare och kreditförmedlare med skyldighet att rapportera uppgifter till registret.

SPF Seniorerna förslår att Skri-register blir kostnadsfritt tillgängligt för enskilda konsumenter så att man kan få en samlad bild av sin egen skuldsituation.

SPF Seniorernas förslag skulle underlätta för enskilda konsumenter att få överblick och därmed förutsättningar för bättre kontroll över den egna privatekonomin.

I detta ärende har förbundsordförande beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande.

Eva Eriksson
Förbundsordförande